

Danske Kolonier i Flandern og Nederlandene i det 10de Aarhundrede.

AF

Johannes C. H. R. Steenstrup.

Med det 9de Aarhundredes Udgang ophørte Normannerne at fremtræde med den storartede erobrende Karakter, som de havde havt i de tvende Menneskealdre forinden. Fra Norden udsendtes ikke længer disse udtømmelige Skarer af Krigere, der gjorde Modstand umulig, men Vikingerne beholdt dog mange Steder de Egne, de havde vundet ved Sværdet, og de nordiske Kolonier i Udlandet vare et varigt Minde om Togterne. Paa Evropas Fastland var naturligvis især Kolonien Normandie et stolt Minde om hin mægtige Tid — men man har Uret i at ville opfatte Scienlandet som det eneste Sted, hvor Normannerne havde taget blivende Stæde og hvor de fortsatte Traditionerne fra Hjemmet. Der kan næppe være Tvivl om, at Nordboerne paa mange Steder ved Kysterne og især ved Flodmundingerne have havt Aflæggesteder, hvis Beboere have bevaret de hjemlige Skikke og Vaner og jævnligen modtaget nye nordiske Kolonister i deres Midte.

Kolonisationen af Landet ved Seinemundingen var hovedsageligt udgaaet fra Danmark — dette lader sig næppe bestride, hvilken Mening man end tror at kunne hævde om den første

Hertug Rollo — og det er derfor rimeligt, at Danmark ogsaa paa de Kyster af Fastlandet, som ligge det nærmere, har havt Smaastationer. Herom har der da ogsaa bevaret sig en stor Del Traditioner i Udlandet, men desværre ere Kilderne paa dette Punkt saare fattige. Der hviler i det Hele en underlig halvklar Dunkelhed over det 10de Aarhundredes Historie ved de flanderske, hollandske og frisiske Kyster, og man maa undre sig over, at det ikke er lykkedes de frankiske Lande, som besidde fortræffelige Kilder for de indre Egenes Vedkommende, at have gode Krøniker eller blot historiske Optegnelser om Kysternes Skæbne. Muligt er det, at selve den Uro, som den af Vikinger fyldte Sø har foraarsaget ved Strandene, har bevirket, at Ingen har faaet Tid og Ro til at optegne sine Notitser om de daglige Begivenheder, og Munkene, hvem vi jo især skyldte de historiske Efterretninger, have som bekjendt paa saa mange Steder maattet opgive deres Bopæl ved Kysten. Vist er det i alt Fald, at vi her staa ved en Tid, hvor det gjælder om at finde fast Bund i usikre Traditioner og i Optegnelser fra en sen Tid; man maa atter og atter prøve, om ikke en vraget Kilde kan tages for god, om ikke modstridende Efterretninger mulig ved en Textrettelse eller ved et fundet Mellemlid kunne bringes i Overensstemmelse. Prof. Gustav Storm i Christiania har oftere udtalt sin Anerkjendelse af, at jeg paa ny havde hævdet denne Granskningsmaade og i Sagnet søgt at finde «den miskjendte Historie», saa at jeg havde Grund til at vente, at han i sit nyligt udkomne Skrift: «Kritiske Bidrag til Vikingetidens Historie» havde hjulpet mig til at bringe en Del af vort Nordens og Udlandets Sagnhistorie i Havn. Dette har Storm nu ikke alene ikke gjort, men han har lagt Principer til Grund for Behandlingen af Kilder og særligt af Folketraditionen, mod

hvilke der ikke nok som kan protesteres¹⁾). Navnlig maa det kaldes utilladeligt at ville ignorere det historisk Overleverede og bygge sin egen Theori op, som om der ikke existerede Traditioner, der talte stik derimod, eller Beretninger, som i hvert Fald umuligt kunde forkastes uden Undersøgelse. Dette har Prof. Storm bl. A. gjort ved at erklære, at de Danske i det 10de Aarhundrede ikke gjorde Vikingetog mod Vest. —

I den efterfølgende Undersøgelse skal jeg søge at paa-vise, at der mindst paa to Steder af Flanderns og Hollands Kyst var danske Kolonier i det 10de Aarhundrede.

I det nuværende Departement Pas de Calais, netop i den Del af Frankrig, som strækker sig nærmest frem mod Englands Fastland, laa i Middelalderen Grevskabet Guines, der indbefattede Byerne Ardres, Hardewic, Bredenarde, Tournehem og Havnen Wissant, som var et meget benyttet Overfartssted til Dover i England. Dette Grevskab havde i Middelalderen en stor Betydning ved sin stærke Fæstning, Hovedbyen Guines, og ved det rundt om liggende strategisk ypperlige Terrain. Den fladere Del af Landet mod Nord-Øst fra Calais til henimod Saint-Omer er opfyldt med Sumpe, som dengang bredte sig end videre og vare end mere utilgængelige. Mod Sydvest danner en Række skovdækte paa sine Steder stejle Højder en naturlig Grænse, der ved Kysten ender med Forbjergene Grisnez og Blanc-

¹⁾ Prof. Storm holder sig ikke blot til de mest samtidige Kilder, de frankiske Annaler, saaledes som jeg ogsaa havde søgt i min *•Indledning i Normannertiden•*, men han vurderer Sætninger, som han selv udleder af Annalerne ved indirekte Slutninger, ved Mod-sætningsfortolkning og ved Fortolkning e silentio, højere end Kilder fra en noget senere Tid. Enhver, som kjender den fuldkommen sporadiske og aforistiske Karakter, som Annaloptegnelserne om Normannerne have, vil indse, hvor forkastelig en saadan Methode er.

nez. Mellem disse Højder fandtes skovrige Dale, der mod Artois løb ud i et snævert Pas, som Slottet Tournehem forsvarede. Saaledes var Guines et fra militært Standpunkt vel forskanset Land, og næst efter Greverne af Boulogne og af Saint-Pol var da ogsaa Greven af Guines den flanderske Fyrstes mægtigste Vasal¹⁾. Endnu i det 16de Aarh. ansaaes Byen Guines for en af Evropas stærkeste Fæstninger, men da Hertugen af Guise havde erobret den 1558, lod han dens Volde jævne med Jorden.

Grevskaftet Guines' ældste Historie er skrevet ved Tiden 1203 af en Præst i Ardres Lambert²⁾, og han fortæller saaledes (c. 4—12):

I Tiden ved 928, medens Arnulf den Gamle († 964) herskede over Flandern, kom en anset Mand, Sifred, der nedstammede fra en af de gamle Herrer af Guines og nærliggende Egne, dragende til dette Land. Han bar Tilnavnet «den Danske» (Dachus), fordi han i lang Tid havde tjent sin Slægtning den danske Konge, og han havde i Danmark vundet sig stort Ry som en dygtig Krieger³⁾. Da han nu hørte, at Arnulf efter den sidste Greves Død havde tilegnet sig Guines, forlod han det danske Hof, og efter at have samlet Krigere af sin egen Nation (eller Slægt) og af Fremmede⁴⁾ om sig, bemægtigede han sig Guines som et Land,

¹⁾ Om det i en fransk Sang forekommende: «at føre sig som en Grevinde af Guines» se Reiffenberg, Philippe Mouskes II, 632.

²⁾ Den bedste Udgave ved Godefroy Menilglaise, Lamberti Ardensis ecclesiae presbyteri Chronicon Ghisnense et Ardense. Paris 1855.

³⁾ Sifridus qui eo quod regi Dachorum plurimis seruiuit annis agnominatus est Dachus, uir quidem in bellicis apparatus admodum strenuus et per totam Dachiam utpote nepos et cognatus germanus regis et colateralis et a rege secundus famosissimus extitit et nominatissimus.

⁴⁾ Congregatis militibus et satellitibus tam sui generis quam alieni. Den gamle franske Oversættelse har: tant de son lignaige que estrangers.

hvor han vilde hævde sin Uafhængighed midt imellem Grevskaberne Ponthieu, Therouanne og Saint-Pol. Da han saae, at Landskabet ved Forgængernes Forsømmelse var ubeskyttet og udsat for Indfald fra alle Sider, og at selve Hovedbyen var ubefæstet, omgav han den med Volde og Grave uden at søge det nødvendige Samtykke hertil hos Nogen. Han ønskede at være Herre af egen Magt og Vilje.

Grev Arnulf af Flandern blev højlig fortørnet derover og vilde gribe til Vaaben mod Sifred, men først vilde han dog stævne ham for sig for at høre hans Forsvar for sin Gjerning. Sifred modtog Grevens Sendebud paa det venligste, og efter gode Venners Raad besluttede han sig til at rejse til Greven og forhandle med ham. Sifred traf Arnulf i Saint-Omer omgivet af sit Hof, og da han var en dygtig Politiker, havde han vidst at stemme Omgivelserne gunstig for sig og mødte nu frem med største Beskedenhed og Høflighed. Ved Hoffet var tilmed tilstede Knud, en Broder til den danske Konge, som altsaa var en Slægtning af Sifred og tillige hans gode Ven, hvem Sifred ofte, medens han endnu tjente i Danmark, havde gaaet tilhaande. Da denne Fyrste gik i Forbøn for Sifred, formildedes Grev Arnulf og rakte ham sin højre Haand til Forsoning. Saaledes fik da Sifred Bekræftelse paa Besiddelsen af sit Grevskab. Da han var en lige saa dygtig Krigsmand som snild og høvisk, blev han snart Greven af Flanderns højtbetroede Ven. Efter Arnulfs Død beholdt han sin indflydelsesrige Stilling hos hans Son Balduin.

Grev Balduin havde en Søster, Elstrude, som var meget smuk, og Sifred fattede en hæftig Elskov til hende. Efter at han i længere Tid havde vist hende Opmærksomhed og bejlet til hende i Løn, opstod der en Kjærlighedsforstaaelse

mellem dem, og hun blev besvangret. Af Frygt for Grevens Vrede flygtede Sifred fra Hoffet og vendte hjem til Guines, og da han led under det ulykkelige Forhold og længtes efter den Elskede, tog han Livet af sig.

Ikke mange Dage efter blev Grev Balduin syg og døde. Elstrude fødte imidlertid en Søn, og Grev Arnulf, som havde bemægtiget sig Grevskabet Guines, stod Fadder til Barnet, der blev kaldt Ardulf. Da Drengen var bleven myndig, lod Arnulf ham overtage Faderens Grevskab. —

Hvis de Traditioner, der prange med romantiske Farver, i og for sig skulle vurderes som usande, saa maa denne Beretning utvivlsomt falde til Jorden. En noget skjønsommere Betragtning vil dog maaske opdage, at den indeholder Meget, som kunde være sandt, og enkelte Dele, som vitterligt ere det.

Lamberts Krønike er, som alt sagt, skrevet ved Tiden 1203 af en Forfatter, der selv angiver, hvorledes han er gaaet tilværks. Han har benyttet gode skriftlige Kilder og har ikke villet kaste Vrag paa dem, selv om de vare anonyme; ligesaa har han raadspurgt Traditionen hos gamle Folk. At han i hvert Fald er godtroende Fortæller, derom giver hans Stil det bedste Vidnesbyrd, og man har Midler til at kontrollere, at hans Krønike er paalidelig for en senere Tids Vedkommende. Derimod kunde selve den her anførte Beretning maaske synes lide af indre Usandsynlighed. En saadan har man fundet deri, at Greven maa have været i en temmelig fremrykket Alder, da han havde denne Kjærlighedshistorie; dog har man jo før hørt, at sligt er hændt en Mand paa 50—60 Aar. Derimod er der noget Urigtigt i at Lambert forudsætter, at Grev Balduin fulgte paa Tronen efter sin Faders Død. Arnulf den Gamle frasagde sig Tronen eller tog Sonnen Balduin til Medregent

958, og denne dør allerede d. 17de Jan. 961(?), og Faderen d. 27de Marts 964. Ligesaa var Arnulf II († 989) et Barn ved Bedstefaderens Død og ikke i Stand til at overtage et Værgemaal.

Den samme Fortælling om den danske Sifred findes, omtrent med samme Ord, i *Iperii Chronicon* S. Bertini c. 27 pars 2 og c. 29 p. 3¹⁾ og i *Meyers Annaler*²⁾, men det kan ikke paavises, at disse Kilder ere uafhængige af Lambert af Ardres.

Man vil derfor i de fleste franske og belgiske Skrifter finde Fortællingen om Grevskabet Guines' Begyndelse betragtet med nogen Mistanke. Der tilføjes gjerne et Spørgsmaalstegn ved den første Greves Tilnavn: Dachus, og hans Dødsaar sættes meget forskjelligt — og jeg har i det Mindste hidtil ikke kunnet finde noget Skrift, som har belyst, at denne Fortælling kan bekræftes paa anden Maade³⁾. Dette er saa meget mærkeligere, som den Kilde, der omtaler ham,

¹⁾ Martène, thesaurus anecdotorum III.

²⁾ Meyeri Commentarii sive Annales rerum Flandricarum Libri septendecim (urigtigt ved 928): Dani Sifrido duce maritimam Morinorum oram inuaserunt, Gisas oppidulum ceperunt inconsultoque Comite Arnulpho duplici fossa cinxerunt, idque pace facta in fide Arnulphi cum tota adjacenti terra retinuerunt. Sed Sifridus paucis post diebus Elstrudem Arnulphi filiam rapuit devirginitate. Tum scripto raptim milite quum perdere in totum Magnus hominem pararet, nec haberet Danus, ad quos confugeret, aut ubi se defenderet, laqueo sibi consciuit mortem. Elstrudis impleto jam utero Adulphum peperit primum Comitem Gisenensium. Jfr. iøvrigt Steenstrup, Indledning i Normannertiden 236.

³⁾ Serrure, les monnaies de Canut et de Sifroid, rois pirates Normands et fondateurs du Comté de Guines, Paris 1858 (paa hvilket Skrift Hr. Prof. Schiern har henledet min Opmærksomhed), vil hævde, at de i Cuerdale fundne Monter med Navnene Knut og Sifred skulle hidrøre fra de af Lambert nævnte Høvdinger. Forf. forudsætter, at der ikke findes andre Kilder end de ovennævnte, og hans Hovedpaastand er urigtig, da Cuerdalefundet maa være nedlagt c. 910. Hvem disse Monter Gætt er, vil blive fremstillet

er en af de mest benyttede, mest paalidelige og lettest tilgængelige Kilder.

I den angelsaksiske Krønike staar ved Aaret 962: «Sigferð cyning hine offeoll and his lie ligð æt Wimburnan», det er: Kong Sigferð dræbte sig selv og hans Lig ligger i Wimborne. Optegnelsen maa vække megen Opmærksomhed, thi der herskede ingen Konge med Navnet Sigfred over Angelsakserne paa den Tid, og Navnet synes desuden langt snarere at maatte tilhøre en dansk Vikingehøvding, men paa den Tid var der jo hverken danske Konger i Northumberland eller i Ostangel. Suhm¹⁾ véd ikke, hvad han skal tro om denne Sigfred. Lappenberg²⁾ formoder efter Navnet, at han maa være en Dansk, og maaske en Krigsfange, som Eadgar har taget paa et Togt til Dublin.

Der forekommer mig ikke at kunne være Tvivl om, at han er Sifred af Guines. I Følge Lambert dør Balduin nogle Dage (*paucis interjectis diebus*) efter Sifred, og vi véd, at Balduin døde 17de Jan. 961 (eller 962)³⁾, altsaa er Sifred død 961, og Ang.-Saxon. Chron. optegner det ved 962. At der paa samme Tid skulde være to Fyrster Sigfred, der begge have Skin af at være Nordboer, og som begge tog sig selv af Dage, det er dog vel ikke ret troligt, og jeg anser altsaa Identiteten for sikker. Der er heller ingensomhelst Grund til at forundre sig over, at han blev begravet i Wimborne (i Dorsetshire). Mellem Flandern og England var der i det 10de Aarh. den nøjeste Forbindelse, et Forhold, hvorpaa netop for nylig en højt anset engelsk

i Normannerne II, Kap. 4, hvor Fundne-Knuds historiske Tilværelse vil blive paavist og hans Levetid bestemt.

¹⁾ Historie af Danmark III, 77.

²⁾ Geschichte von England I, 407.

³⁾ Baade Aar og Dato angives forskjelligt, og jeg har ikke været i Stand til at kunne kontrollere Opgivelsen efter Kilderne.

Forsker¹⁾ har henledet Opmærksomheden. Han anfører, hvorledes Grev Balduin af Flandern havde ægtet Kong Alfreds Datter Elstrude, hvorledes Munkene i Blandinium havde faaet Jord i Kent i Gave af hende, hvorledes Edwin Adelstans Broder, som døde paa Søen, fandt sin sidste Hvile i St. Bertin. Adelstan optog hos sig de flanderske Munke, som ikke vilde antage Benediktinerreglerne i deres reformerede Skikkelse, og St. Dunstan fandt paa sin Flugt venlig Modtagelse i Flandern. Saaledes er det meget muligt, at den ulykkelige Sifred er flygtet til England, og at det er her, han har fuldbyrdet sin Gjerning, hvorefter han er blevet begravet i Wimborne.

Mærkeligt er det fremdeles, at den angelsaksiske Krønike kalder ham Konge, thi herved faar man en Antydning af, at Guinesherredømmet har havt en langt større Uafhængighed end det, der ligger i Betegnelsen Grevskab. Guines er som alt sagt i Følge sin naturlige Beskaffenhed vel egnet til at være en lille uafhængig Stat, og Landet var, som vi véd af Lamberts Fortælling, og som vi kunne slutte af de idelige Plyndringer, det havde undergaaet af Normannerne, vildt og uopdyrket, da Sifred tog det i Besiddelse. Befolkningen i disse Egne var desuden, som Rheimser Bispen Frodoard beskriver os det, meget vild og raa. Ligesaa er der jo ikke Tvivl om, at der paa de flanderske Kyster maa have været mange Mænd, der vare fødte i Ægteskab mellem Danske og Flandrere, saaledes at Sifreds Slægtskab med de danske Konger ingenlunde er urimeligt.

Endelig er der ganske nylig blevet fremdraget et Aktstykke, som giver en mærkelig Oplysning, der bekræfter, hvad jeg her har paavist. I et Brev, som en engelsk Bisp

¹⁾ Stubbs i Fortalen til *Memorials of Saint-Dunstan*. 1874. S. CXX.

skriver til Arnulf den Gamle af Flandern, anmoder denne ham om hans formaaende Bistand til at skaffe sig en Bog tilbage, der tilhørte hans Kirke, og som tvende Klerker ved Kirken efter deres egen Tilstaaelse havde solgt i en By i Flandern for dermed at løskjøre en lille Pige, som «Eders Danske» have røvet¹⁾. Altsaa var der i Flandern en dansk Koloni, hvorfra man endnu øvede Sørøveri, og som stod under Greven af Flanderns Herredømme — det kan vel atter ikke være andet end Grevskabet Guines.

Saaledes kan der fra forskjellige Sider kastes Lys over Lamberts Fortælling og dens Sandfærdighed. At der har været Forhold i Guines, som gjorde, at man maatte ønske at sikre Havnen Wissant, det fremgaar bestemt af Frodoards Beretning ved 938, at Kong Ludvig drog til Kysten og søgte at gjenopføre Befæstningen om Wissant²⁾. Jeg kan

¹⁾ Memorials of St. Dunstan S. 362: *Diraximus vobis nostri patris fratrem agnatum videlicet usuali appellamine vocatum N. agnomine, per manus N. Scireburnensis episcopi, quem scimus plenum caritatis et veritatis, ut in se innotescat tibi quod habes quendam nostri cœnobii librum, scilicet evangeliorum, quem vendiderunt tibi duo nostrates clerici inveterati dierum malorum, forantes ab ecclesia illum nobis nescientibus dum essent quasi creduli nobis, quod factum ipsi postea confessi sunt, facto miraculo jam in illis. Hoc sane volumen, venditum ab illis quærentibus quandam mulierculam captam a Danis vestris, emptum etiam a te in villa tua quæ dicitur vulgo (sic) tribus mancensis nummorum. Unde nos obnixe precamur te, ut remittas nobis librum nostrum, quem juste acquisivit, ut perperam amisit, æcclesia, pro Policrati amore pantorumque agiorum in Christo quiescentium benedictionibus; valeat semper incolomes.* Udgiveren giver ingen Forklaring om disse Danske; Brevet formoder han snarest skrevet af Bisp Ælfeah af Winchester (934—951).

²⁾ Frodoard 938: *Ludovicus rex maritima loca petens castrum quoddam portumque supra mare, quem dicunt Guisum, restaurare nisus est.* Richer, hist. II, 8. Kervyn de Lettenhove, Histoire de Flandre I, 183 foreslaar at rette det til Guines, hvad der dog ikke forekommer mig at være Grund til.

ikke bevise, at Grunden til Sifreds Selvmord netop var ulykkelig Kjærlighed, men her skal Opmærksomheden dog henledes paa et Kildested, som kunde synes at give en Antydning i lignende Retning. Frodoard beretter ved 962, at Lothar havde en Sammenkomst med Grev Arnulf og forsonede ham og hans Neveu af samme Navn; der var Fjendtlighed mellem dem, fordi Greven havde grebet hans Broder i Utroskab mod sig og ladet ham henrette¹⁾. Heraf fremgaar saa meget, at der paa den Tid var urolige Forhold i hans Familie, men deres nærmere Karakter siges os ikke.

Hermed vil man have set, hvor urigtigt det er at kaste Vrag paa en Tradition, fordi den kun foreligger hos en nyere Forfatter og fordi den indeholder Dele af romantisk Natur, — som om sligt vel kunde findes i Virkeligheden, men ikke i Historien. Og er det urigtigt at forkaste den, fordi den ikke bekræftes andetsteds fra, saa er det naturligvis i end højere Grad urigtigt aldeles ikke at omtale den eller ikke at forsøge paa at prøve dens Sandhed.

Men Danmark havde i det 10de Aarhundrede ikke fjernt fra denne Koloni i Guines en anden Koloni — nemlig i Utrecht. Denne berømte og rige Handelsby havde i Løbet af det 9de Aarh. mange Gange været i Vikingernes Vold, og kun faa Bispedømmer havde lidt saa meget som Utrechts. Da Radbod valgtes til Biskop (899—917), tog han Sæde i Deventer, fordi Utrecht var ødelagt af «de Danske». Han drog engang til denne By for at se til de hellige Steders Tilstand, men de her boende Danske stimlede sammen om ham og vilde hindre ham i at røgte sit

¹⁾ Rex Lotharius cum Arnolfo principe locutus, pacem fecit inter ipsum et nepotem ipsius omonimum ejus; quem infensum [hic comes] habebat ob necem fratris ejusdem, quem de infidelitate sua deprehensum idem comes interimi fecerat.

Ærinde. Bispen talte da alvorlige Ord til dem og opfordrede dem til Bod og Bedring, men da de kun svarede med Trusler, forbandede han dem. Kort efter døde «som ved et Lyn fra Himlen» flere Danske af Pest; de Kristne fattede Mod ved dette Mirakel, greb til Vaaben og fordrev den tilbageblevne Skare Hedninger fra Byen. Nogle maa der dog være blevne tilbage, thi samme Forfatter, der beretter herom, fortæller, at den endelige Fordrivelse af de Danske først fandt Sted under Bisp Baldric (917 el. 927—977), der slog de Danske og gjenopbyggede Murene¹⁾. Hans Fortjeneste heraf fremhæves ogsaa af andre historiske Kilder, saaledes af den gamle Gravskrift over ham i Martinskirken i Utrecht²⁾.

Ved en Række uomstødelige Data er der saaledes bleven paavist tvende danske Kolonier i Flandern og Nederlandene. Som det er vist, er her ikke Tale om et Udtryk som «Normanni», der kunde være tvetydigt, men det hedder: «Sifridus Dachus», «vestri Dani» etc., og det lader sig neppe betvivle, at disse Koloniers Hjemland var Danmark. Der staar fremdeles i Fortællingen om Sifred af Guines, at hans Slægtning hed Knut — et fuldkomment dansk Navn. Denne Knut var en dansk Konges Broder — hvad der passer til Knud Danaast, Gorms Søn og Harald Blaatands Broder. Naar det nu fremdeles vides, saaledes som Sagaerne og Saxo enstemmig berette, at Knud og Harald netop paa disse Tider færdedes i Vesterledning, saa er der vel al mulig

¹⁾ Johannes de Beka, *Historia Ultrajectina*. S. 33, 34. Jfr. Liudprandi *Antapodosis IV*, c. 14 (Pertz III, 320). Waitz, *Heinrich der Erste*. Neue Bearb. S. 118, 263. Arent toe Bocop i *Codex diplom. Neerland*, IIe serie, V, 54.

²⁾ Wattenbach, *Geschichtsquellen*, 4te Auflage, I, 304:
Trajectina feris urbs Denis versa latebat,
Baldricus priscum reddidit ipse decus,
Auspicio cujus jam Pontius, Agna, Benignus
Conservant urbem, fulget et ecclesia.

Grund til at antage, at Knud Gormsøn har besøgt Grev Arnulf i Saint-Omer. Traditionen i Normandiet fortæller end videre, at Harald Blaatand kom derned for at hjælpe Hertugerne mod de Franske, og naar der nu er gode Vidnesbyrd om, at den ene af Gormsønnerne er kommet til St.-Omer, saa er det højst rimeligt, at hans Broder og Kampfælle kan være draget de 20 Mil sydligere til Normandiet. Jeg skal dog her ikke gaa videre ind paa dette Spørgsmaal¹⁾.

Lige over for det nys Paaviste staar Prof. Storms Ord (S. 213): •derimod omtales fra Danmark ingen Vikingetog

¹⁾ Et Punkt maa jeg dog berøre. Som bekjendt kom 943 en •Setricus rex paganus• til Normandie at hjælpe Nordboerne. Storm gjør ham til en irsk Konge; •en dansk Konge eller Kongesøn af Navnet Sigtryg vilde man søge forgjæves i hele 10de Aarhundrede• (S. 213). Desværre have vi Danske næsten ingen Kilder at søge i, men derfor kunne saadanne Prinser meget godt have levet, jfr. den foran paaviste Sifridus Dacus af Guines, som de danske Optegnelser ikke kjende (det er ikke ham, som er kommet til Normandie, men rimeligt er, at han har staaet i Forhold til de Danske dér); og man kan ikke tænke sig en til •Setricus• mere svarende Form end Slesvig-Runestenens: •aft Sutrigu sun sin• (Thorsen, Runemindesmærker I, 42). Naar Storm imidlertid siger: •ved 940 omtales endog i Limerick en Kong Sitric, saa det kunde være ham, som i 943 faldt i Normandie• og herved anfører de 4 Mestres Annaler 940: •Aralt, Sønesønssøn af Ivar og Søn af Sitric, Herre over de Fremmede i Limerick• -- saa er det en beklagelig Maade at citere paa. De 4 Mestre have, at •Aralt ua h Iomar, ɔ: mac Sitrioca, tigearna Gall Luimnig• blev dræbt, og tigearna er baade Nævneform og Ejeform, saa at Herredømmet over Limerick baade kan gaa paa Faderen og Sønnen, men efter al mulig Rimelighed og mange Paralleler gaar paa den Sidste (jfr. desuden F. M. 929 smholdt. med 928). Chronicon Scotorum 939 har et lignende Udtryk, og Udgiveren tillægger Harald Kongeværdigheden. Endelig sigt Ann. Clonmacnoise 933 (= 940): Harrold O'Hymer, King of the Danes of Lymbrick, was killed in Connaught• (F. M. I, 641). Altsaa var Harald Konge i Limerick; at hans Fader Sigtryg da levede eller at han var eller havde været Konge i Limerick, staar intet Sted; det er Noget, Storm ved en vilkaarlig

mod Vest, førend i Slutningen af 10de Aarhundrede. Ingen af de to flanderske og hollandske Kolonier har Storm saaledes bemærket, og Traditionen om Gormsønnerne maa han stiltiende forkaste som opspundet — for ej at tale om saa mange andre Traditioner, der trængte til at undersøges og belyses. Jeg har vist Ret til at udtale, at Prof. Storm her er kommet ind paa en højst uheldig Vej.

Udhæven af Ordene til Bedste for sin Theori lægger ind deri. — Man vil netop forgjæves i irske Annaler mellem deres mange Konger søge en Setricus (lige saa vel som en Harald), der kunde have været i Normandiet 843—844.